

δουνε Κύμ. Συνών. ξεσέρνω, σέρνω. β) Ὀμιλῶ ἰσχυρῶς Κάμπ. : ἄσμ.

Στριγκειὰ φωνήν ἀπέσπυρεν ὄσσην κί ἄν ἐβουλειέτον.

8) Ἐλκω τὴν καταγωγὴν, κατάγομαι Κρήτ. (Μονοφάτος.) : Ἀποπαδὰ εἶν' ὁ παλῆς, μὰ ἀποσέρνει ἀπὸ τοῖς Τούρκους. Συνών. βασιτῶ, κρατῶ, σέρνω. 9) Ἀκονῶ, τροχίζω Στερελλ. (Αἰτωλ.) : Πρὶν νὰ κόψης νὰ τ' ἀπουσέρνῃς μὲ τὸν μασάκ' τοῦ μαχαίρ' σου. Τοῦ χαρδὶ χρειαζόταν γιὰ νὰ ἀπουσέρνουντι τὰ κουπίδια. Συνών. ἀκονίζω 1, τροχίζω,

10) Πίπτω ὀρμητικῶς, ρίπτομαι Ρόδ. : ἄσμ.

Θεέ, νὰ κόπην τὸ σκοινὶν νὰ 'πόσυρε σὰν ἄστρον.

Συνών. χύνομαι (ἰδ. χύνω). 11) Θέτω καττύματα εἰς φθαρέντα ὑποδήματα Κάμπ.

ἀποσηκάζω ἀμάρτ. 'πῆσ'κάζω Σκῦρ. ἀποσακάζω Κρήτ. (Κασιδ. Ρέθυμν. κ.ά.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἀρχ. ρ. σηκάζω. Εἰς τὸ ἀποσακάζω ὑπόκειται ὁ ἀμάρτ. Δωρικὸς τύπ. σακάζω.

1) Ἀπογαλακτίζω τὰ νεογνὰ τῶν βοσκημάτων, τῶν αἰγῶν καὶ τῶν προβάτων Σκῦρ. : Τῇ Δευτέρᾳ θὰ 'πῆσ'κάσωμε τὰ πράματα. Ἀμα 'πῆσ'κάσης τ' ἀρνὶὰ ἀδ'νατίζ'νε. Τὸ 'ρίφι ἀδ'νάτ'σε, γιὰτ' εἶναι 'πῆσ'κασμένο. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀπογαλαχτίζω 1. 2) Τελειώνω τὸ ἀπογαλάκτισμα, ἀποσύρω ἀπὸ τοῦ θηλασμοῦ πάντα τὰ νεογνὰ τῶν βοσκημάτων μου Κρήτ. (Κασιδ. Ρέθυμν. κ.ά.) : Ἀκόμη δὲν ἀποσάκασα οὐλα τ' ἀρνὶὰ, γιὰτ' εἶναι πέδ' ἔξε ὄψιμα Ρέθυμν. Ἐδὰ ποῦ 'ναι δλγὸ ἀποσακασμένο τ' ἀρνὶ νὰ τὸ πάμε μαζὶ μὲ τὴ μάνα δον Κασιδ.

ἀποσήκασμα τό, ἀμάρτ. 'πῆσ'κασμα Σκῦρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποσηκάζω.

Ὁ ἀπογαλακτισμὸς τῶν νεογνῶν τῶν βοσκημάτων.

ἀποσήκωμα τό, ἀμάρτ. ἀπῆσ'κωμαν Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποσηκῶνω.

Ἐγερσις τοῦ καθημένου ἐνώπιον ἄλλου τιμῆς ἔνεκα. Συνών. προσήκωμα.

ἀποσηκῶνω πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) Μέσ. ἀπουσ'κῶνονμι Στερελλ. (Ἀκαρναν.) ἀποσ'κοῦμαι Πόντ. (Κρώμν. Ὁφ. Τραπ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. σηκῶνω.

Α) Ἐνεργ. 1) Σηκῶνω ἐντελῶς, τελειώνω τὸ σήκωμα πολλαχ. : Δὲ βόηθησε ὁ καιρὸς κί ὅσο νὰ ἀποσηκῶσωμε τ' ἀλῶνιμα εἶδαμε καὶ πάθαμε (τ' ἀλῶνιμα = τὴ σταφίδα ἀπὸ τὰ ἀλῶνια) Κορινθ. Συνών. ξεσηκῶνω. 2) Κάμνω τινὰ νὰ σηκωθῇ, νὰ κινηθῇ Πόντ. (Κερασ.) : Ἐκάλεσαν ἄτον 'ς σὸ γάμον κ' ἐπεσήκωσεν τὸν κόσμον.

Β) Μέσ. 1) Συρρέω, συναθροίζομαι, οἷον ἐπὶ πανηγύρεων, ἐορτῶν κττ. Πόντ. (Κερασ.) : Ὁ κόσμος ἐπεσηκῶθεν (πολὺ πλῆθος συνηθροίσθη). 2) Ἐγείρομαι, σηκῶνομαι ἐπάνω, ἵσταμαι ὀρθίος Πόντ. (Οἶν. κ.ά.) : Ἀποσηκοῦ (σήκω ἐπάνω). β) Ἐγείρομαι ὀρθίος ἐνώπιον ἄλλου σεβασμοῦ ἔνεκα, ὑπανίσταμαι Πόντ. (Κρώμν. Ὁφ. Τραπ.) : Ἐπεσ'κῶθα τὸν πεθερό μ' Κρώμν. Τραπ. Ἐπεσ'κῶθαμε τὸν ποππᾶ Ὁφ. Συνών. προσσηκῶνομαι. 3) Τελειώνω τὰς γεωργικὰς μου ἐργασίας Στερελλ. (Ἀκαρναν.) : Ἀπουσ'κῶθ'κι ἀπ' τ' ἀλῶν'.

ἀποσήμαδος ἐπίθ. Ἡπ. Θήρ. Κεφαλλ. 'πασήμαδους Λέσβ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. σημάδι.

1) Ὁ φέρων γνώρισμα ἰδιαιτερόν Θήρ. : Ἡμέρα ἀποσήμαδη. Πβ. ἀρχ. ἐπίσημος. 2) Ὁ φέρων γνώρισμα

ὑπεροχῆς, ἐξαίρετος Λέσβ. : Ἡασήμαδ' κουπέλλα. Σήμερα εἶν' 'πασήμαδ' οὐκὼλ'. Διὰλγι τὰ 'πασήμαδα σταφύλια γιὰ νὰ τὰ φάντ' ἀφιδ'κά. 3) Ὁ φέρων γνώρισμα μειονεκτικότητος, ὁ μὴ ἄρτιος, ἐπὶ ἀνθρώπου ἢ ζώου Ἡπ. Κεφαλλ. : Εἶναι ἀποσήμαδο τοῦτο τ' ἀρνὶ Ἡπ. Τ' πῆγα τοῦ πλγὸ 'πασήμαδου τ' ἀρνὶ μ' βαξίω Λέσβ. 4) Οὐδ. οὐσ., σημείον, τεκμήριον πρὸς βεβαίωσιν Κεφαλλ.

ἀποσημειώνω Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. σημειώνω.

Καθιστῶ τινα σημειωμένον, κάμνω τινὰ νὰ ἔχῃ χαρακτηριστικόν τι μειονέκτημα, οἷον ἀναπηρίαν τινά : ἄσμ.

Τῇ σκλάβᾳ μου-ν-ἐστόλισα κ' ἡ σκλάβᾳ μου τὸν δέχτη

κ' ἡποσημειώσεν τὴν βασιλγὰς ὁ ψεύτης

(δηλονότι ἀποκόψας τὸν μικρὸν δάκτυλον). Συνών. σημάδεύω.

ἀποσήμερα ἐπίρρ. κοιν. ἀποσήμερο ἑνιαχ. ἀποσήμερις ἑνιαχ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιρρ. σήμερα.

Ἀπὸ τῆς σήμερον, ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὁμιλοῦμεν : Ἀποσήμερα κ' ἐμπρὸς δὲ θὰ φύγῃς ἀποκοντά μου κοιν. Ἀποσήμερο κ' ὕστερα δὲν ξαναπάω Κρήτ.

ἀποσήτι τό, Λευκ. ἀποσήδι Καπ. (Σινασσ. κ.ά.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. σήτα.

Πληθ., τὰ διὰ λεπτοῦ κοσκίνου σήτα καλουμένου ἀποχωριζόμενα ἐκ τοῦ ἀλεύρου πίτυρα. Πβ. ἀποκοσκινίδι.

ἀποσιάζω Κάμπ. Κρήτ. (Ρέθυμν. Χαν. κ.ά.) Πελοπν. (Μάν.) ἀποσάζω Κρήτ. (Μεραμβ. κ.ά.) 'ποσάζω Εὐβ. (Κονίστρ.) Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. σιάζω.

1) Τελειώνω τὴν διόρθωσιν ἢ τὴν κατασκευὴν τινος ἐνθ' ἄν. : Δὲν ἐποσάκαμε 'κόμα τὸ πάτωμα Εὐβ. (Κονίστρ.) Ἐπόσασα γὰρ τὰ κρούσσα τσ' ἀνάπλᾳς μου Κρήτ. Ἀποσιάζαμε τὴ σκεπὴ - τὸ μπαλκόνι Μάν. β) Τακτοποιῶ Κρήτ. : Ἀς πᾶ 'ποσάσω τὸ σπῖτι μου, γιὰτ' εἶναι ἄνου-κάτω. Συνών. συγγυρίζω. γ) Μεταφ. τακτοποιῶ, συγκαλύπτω Κάμπ. Κρήτ. (Χαν.) : Ἐπόσιασά σου τες πλγὰ τοῖς βουλευῆς καὶ τοῖς ἐργασίᾳς σου (βουλευῆς = δουλειῆς) Κάμπ. || Παροιμ.

Καὶ καλὴ 'το γ' ἔκανέ δα | καὶ καλὴ κί ἀπόσιάζε δα

(ἐπὶ τῶν ἱκανῶν νὰ συγκαλύπτουν τὰς ἑαυτῶν ἐπιψόγους πράξεις) Χαν. 2) Στολίζω, κοσμῶ Κρήτ. : Ποσάσετε τὸ δίσκο τῆς νύφης. Πόσασε τὸ κωπέλλι νὰ τὸ πάω 'ς τὴν ἐκκλησιά. Καὶ μέσ. περιποιῶμαι τὸν ἑαυτόν μου, στολίζομαι Κρήτ. : Πήγαινε ν' ἀποσαστῇς νὰ πάμε 'ς τὴν ξεφάντωσι. Ἐδὰ 'ποσάζεται, κάτσε νὰ τὴν ἀνημένης. || ἄσμ.

Ἡ-γ-ἄσκημη κί ἄ 'δοσαστῇ, δὲ γίνεται κωπέλλα.

Ἡ σημ. καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. Ε 440. 3) Μεταφ. λέγω κατὰ τινος ὕβρεις καὶ ὀνειδισμούς, ὕβριζω, ὀνειδίζω Κρήτ. (Μεραμβ.) : Ἐπόσασά σου τήνε γὰρ ἐτοῖα ποῦ τοῦ ἔπρεπε.

ἀποσιακάτω ἐπίρρ. ἀμάρτ. ἀποσιακάτου Πελοπν. (Μάν.) ἀποσιαγάτου Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιρρ. ἰσιακάτω.

1) Ἐκ τῶν κάτω, ἐκ τῶν χαμηλοτέρων μερῶν : Τί νεα μαθαίνετε ἀποσιαγάτου, μαζώνανε τοῖς ἐλαιῆς ἢ ἀκόμα ;

2) Μετὰ τοῦ ἄρθρ. πληθ. ὡς οὐσ., οἱ κάτω, οἱ εἰς τὰ χαμηλότερα μέρη εὐρισκόμενοι : Τί γίνονται οἱ ἀποσιακάτου, μαθαίνεις τίποτα ; 3) Διὰ τῶν κάτω, διὰ τῶν χαμηλοτέρων μερῶν : Ἀμα περάσης ἀποσιακάτου, νὰ θυμηθῇς νὰ πῆς χαιρετίσματα.

